Kako je definiran končni avtomat?

končni avtomat je definiran s petročkom:

$$M = \langle Q, \Sigma, \delta, q_0, F \rangle$$

 ${\cal Q}$ - končna množica stanj

 Σ - vhodna abeceda

 δ - funkcija prehodov

 q_0 - začetno stanje

F - množica končnih stanj

Kako slikajo funkcije prehodov δ pri ε -NKA, NKA in DKA?

$$\varepsilon\text{-NKA} \mid \delta: Q \times (\Sigma \cup \{\varepsilon\}) \to 2^Q$$

NKA |
$$\delta: Q \times \Sigma \to 2^Q$$

DKA |
$$\delta: Q \times \Sigma \to Q$$

Kaj je abeceda Σ ?

abeceda je neprazna končna <u>množica simbolov</u>

$$\Sigma = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$$

Kaj je niz oz. beseda?

niz je končno <u>zaporedje</u> <u>simbolov</u> neke abecede

$$w = a_1 a_2 \dots a_k; \ a_i \in \Sigma$$

Kaj je regularna gramatika?

regularna gramatika je levo ali desno linearna gramatika, definirana kot četvorček spremenljivk, končnih znakov, produkcij in začetnega simbola gramatike

$$G = \langle V, T, P, S \rangle$$

$$V \cup T = \Sigma \ V \cap T = \emptyset$$

V - množica spremenljivk oz. vmesnih simbolov $\subseteq \Sigma$

T - množica znakov oz. končnih simbolov $\subset \Sigma$ P - množica produkcij S - začetni simbol $\in N$

Kako predstavimo vse nize dolžine k nad abecedo Σ

vse nize dolžine k nad neko abecedo izrazimo kot vse stike k-tih simbolov

$$\Sigma^{0} = \{\varepsilon\}$$

$$\Sigma^{k} = \{a_{1}a_{2} \dots a_{k} | \langle a_{1}, a_{2}, \dots, a_{k} \rangle \in \times_{k} \Sigma\}$$

Kako predstavimo vse **nize** nad abecedo Σ

vse nize nad neko abecedo izrazimo kot unijo vseh potenc abecede

$$\Sigma^* = \bigcup_{k=0}^{\infty} \Sigma^k$$
 Kaj je **jezik** L ?

jezik je poljubna množica nizov nad neko abecedo

$$L(\Sigma) \subseteq \Sigma^*$$

S katerimi pravili je definiran **regularni izraz**?

regularni izraz je definiran z naslednjimi pravili:

regularni izrazi \emptyset , ε in aopisujejo jezike \emptyset , $\{\varepsilon\}$ in $\{a\}$

$$(r_1 + r_2)$$
 opisuje jezik $L(r_1) \cup L(r_2)$
 (r_1r_2) opisuje jezik $L(r_1)L(r_2)$
 $(r_1)^*$ opisuje jezik $(L(r_1))^*$

Kaj je **relacija izpeljave** pri prepisovalnem sistemu?

relacija izpeljave je relacija, ki preslika nek niz v drug niz z uporabo produkcije iz prepisovalnega sistema

$$(\Longrightarrow) = \{\langle \alpha A\beta, \alpha B\beta \rangle | (A \to B) \in P\}$$

Kaj je regularni jezik?

regularni jezik je tak, ki ga lahko opišemo z regularnim izrazom, končnim avtomatom, ...

Kako opišemo **jezike avtomatov** ε -NKA, NKA in DKA?

jezike avtomatov opišemo s tistimi nizi, ki se začnejo s q_0 in se končajo v stanju avtomata, ki je končno

$$L(M_{\varepsilon}) = \{ w \mid \hat{\delta}(q_0, w) \cap F \neq \emptyset \}$$

$$L(M_N) = \{ w \mid \hat{\delta}(q_0, w) \cap F \neq \emptyset \}$$

$$L(M_D) = \{ w \mid \delta(q_0, w) \in F \}$$

Kako **pretvorimo** ε -NKA v NKA

 ε -NKA **pretvorimo** v NKA tako, da odstranimo vse ε povezave, ter preverimo katere povezave moramo dodati da dobimo spet isti jezik

Kaj je **prepisovalni sistem**?

prepisovalni sistem je par abecede in množice produkcij

$$G = \langle \Sigma, P \rangle$$

$$P \subset \Sigma^* \times \Sigma^*$$
 produkcija
$$\omega_1 \to \omega_2 \in P$$
 izpeljava
$$\alpha\omega_1\beta \Rightarrow \alpha\omega_2\beta$$

Kako poteka pretvorba KA v RI po **metodi z eliminacijo**?

pri **metodi z eliminacijo** izbiramo vozlišča, ki jih bomo eliminirali, ter avtomat povežemo nazaj, tako,

da na nove povezave zapišemo regularne izraze, ki opisujejo prehode, ki smo jih eliminirali, dokler nam ne ostanta le začetno in končno stanje, nato pa za zapis uporabimo naslednji regularni izraz

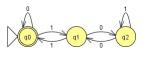
$$(R + SQ^*T)^*SQ^*$$

R - povezava $q_0 \rightarrow q_0$

S - povezava $q_0 \rightarrow q_e$

Q - povezava $q_e \rightarrow q_e$ T - povezava $q_e \rightarrow q_0$ (todo slika)

Kakšen je DKA za preverjanje deljivosti s 3 v binarnem sistemu?

(0+1(01*0)*1)*

Katere operacije ohranjajo regularnost jezika?

regularnost jezika ohranjajo:

unija, stik, iteracija (po def.) presek, komplement, razlika, obrat, XOR

Kako dobimo presek dveh regularnih jezikov?

presek dveh avtomatov dobimo kot t.i. produktni avtomat

jspan style="text-decoration: underline;";

$$\begin{aligned} M_1 &= \langle Q_1, \Sigma, \delta_1, q_{10}, F_1 \rangle \\ M_2 &= \langle Q_2, \Sigma, \delta_2, q_{20}, F_2 \rangle \end{aligned}$$

$$M_2 = \langle Q_2, \Sigma, \delta_2, q_{20}, F_2 \rangle$$

$$M_1 \cap M_2 = \langle Q_1 \times Q_2, \Sigma, \delta', (q_{10}, q_{20}), F_1 \times F_2 \rangle$$

$$\delta'((q_1, q_2), a) = (\delta_1(q_1, a), \delta_2(q_2, a))$$

končna so tista stanja, ki so končna v obeh avtomatih

Kako dobimo komplement regularnega jezika?

komplement regularnega jezika dobimo tako, da nekončna stanja postanejo

končna ter obratno

$$M = \langle Q, \Sigma, \delta, q_0, F \rangle$$

$$M = \langle Q, \Sigma, \delta, q_0, Q \setminus F \rangle$$

Kako dobimo razliko dveh regularnih jezikov?

razliko dveh regularnih jezikov dobimo tako, da razliko spremenimo v presek s

komplementom drugega jezika

in naredimo ustrezen

produktni avtomat

$$L_1 \setminus L_2 = L_1 \cap \overline{L_2}$$

Kako dobimo obrat regularnega jezika?

obrat regularnega jezika dobimo tako, da končna stanja ε -povežemo z novim začetnim, začetno postane končno, poleg tega pa obrnemo še vse smeri povezav

$$M = \langle Q, \Sigma, \delta, q_0, F \rangle$$

$$M^R = \langle Q \cup \{q'_0\}, \Sigma \cup \{\varepsilon\}, \delta', q'_0, \{q_0\}\}\rangle$$

$$\delta'(q'_0, \varepsilon) = F$$

$$\delta(q_1, a) = q_2 \iff \delta'(q_2, a) = q_1$$

Kako pokažemo enakost dveh regularnih jezikov?

enakost dveh regularnih jezikov pokažemo

z minimizacijo | minimizacija DKA je enolična

z množicami
$$|L_1 \setminus L_2 \cup L_2 \setminus L_1 = \emptyset$$

Kdaj pravimo, da je kontekstno neodvisna gramatika **dvoumna**?

kontekstno neodvisna gramatika je dvoumna, kadar kako izmed besed iz jezika lahko dobimo po več različnih izpeljavah

Kdaj pravimo, da ima kontekstno neodvisna gramatika **determinističen jezik**?

kontekstno neodvisna gramatika ima determinističen jezik, kadar obstaja nedvoumna kontekstno neodvisna gramatika z enakim jezikom

$$G'$$
 je nedvoumna $L(G) = L(G')$

Kako poenostavimo

kontekstno neodvisno gramatiko?

kontekstno neodvisno gramatiko **poenostavimo** tako, da odpravimo:

 ε produkcije

enotske produkcije |

nekoristne simbole | nedosegljivi in taki brez končnih simbolov v izpeljavi

Kako minimiziramo končne avtomate?

končne avtomate minimaziramo po naslednjem postopku:

pare stanj (končno, nekončno) označimo kot neekvivalenčna

...

Kako je definiran jezik skladovnega avtomata?

jezik skladovnega avtomata je definiran kot zaporedje korakov do končnega stanja, ali pa kot zaporedje korakov, ki izprazni sklad

$$L_F(M) = \{ w \mid \langle q_0, w, Z_0 \rangle \vdash^* \langle q_F, \varepsilon, \gamma \rangle \land q_F \in F \}$$
$$L_S(M) = \{ w \mid \langle q_0, w, Z_0 \rangle \vdash^* \langle q, \alpha, \varepsilon \rangle \}$$